

VLÁDA ČESKÉ REPUBLIKY

Příloha

k usnesení vlády
ze dne 12. září 2012 č. 658

Stanovisko vlády k návrhu zákona, kterým se mění zákon č. 589/1992 Sb., o pojistném na sociální zabezpečení a příspěvku na státní politiku zaměstnanosti, ve znění pozdějších předpisů (sněmovní tisk č. 766)

Vláda na své schůzi dne 12. září 2012 projednala a posoudila návrh zákona, kterým se mění zákon č. 589/1992 Sb., o pojistném na sociální zabezpečení a příspěvku na státní politiku zaměstnanosti, ve znění pozdějších předpisů (sněmovní tisk č. 766), a vyslovila s ním **nesouhlas**, a to zejména z těchto důvodů:

1. Vláda vědoma si své odpovědnosti za stav veřejných rozpočtů upozorňuje na to, že realizace návrhu zákona by měla značné rozpočtové dopady - nejméně 7 mld. Kč ročně, čímž by se značně prohloubil schodek státního rozpočtu, který by musel být kompenzován jinými opatřeními, která však nejsou v návrhu zákona obsažena. Jelikož cílem vlády je naopak rozpočtový schodek postupně snižovat, bylo by protismyslné realizovat na jedné straně úsporná opatření, a to i v oblasti výdajů na důchody, a zároveň na straně druhé snižovat rozpočtové příjmy.

2. Návrh zákona vykazuje zásadní legislativní nedostatek, neboť přestože jeho účinnost je navrhována dnem 1. ledna 2013 (srov. čl. II) a slevy na pojistném by bylo možné uplatnit již za rok 2013 (srov. § 15c odst. 1 větu druhou), vychází návrh zákona z právního stavu účinného až od 1. ledna 2015, tj. ve znění zákona č. 458/2011 Sb., o změně zákonů souvisejících se zřízením jednoho inkasního místa a dalších změnách daňových a pojistných zákonů. To má za následek, že návrh zákona by nemohl být pro období 2013 a 2014 vůbec aplikován, neboť klíčový institut ročního zúčtování záloh, v jehož rámci se slevy na pojistném mají uplatňovat, se do zákona č. 589/1992 Sb. jako § 15b vkládá až s účinností od 1. ledna 2015 (tj. od účinnosti zákona č. 458/2011 Sb.). Možnost uplatnit slevu na pojistném podle § 15c v rámci ročního zúčtování záloh není přitom provázána s ustanovením § 15b (ve znění zákona č. 458/2011 Sb.), které tento nový institut ročního zúčtování záloh zavádí, neboť do výčtu situací, kdy se podle § 15b toto roční zúčtování provádí, není doplněno uplatnění slevy na pojistném. V důsledku uvedených časových nesrovnalostí se v návrhu zákona používá pro období let 2013 a 2014 též nesprávná terminologie, která by činila v praxi značné potíže; například se používá pojem „pojistné období“, zatímco až do účinnosti zákona č. 458/2011 Sb. se jedná o „rozhodné období“.

3. V kontextu výše uvedeného další vážný nedostatek návrhu zákona vláda spatřuje v jeho aplikaci orgány státu; uplatňování slev na pojistném podle návrhu zákona by bylo v období 2013 a 2014 administrativně náročné a znamenalo by neefektivní a neekonomické vynakládání prostředků státního rozpočtu, neboť v tomto období by realizace zákona příslušela orgánům sociálního zabezpečení (OSSZ a ČSSZ), avšak od roku 2015 se na základě zákona č. 458/2011 Sb. výběr pojistného na sociální zabezpečení převádí na orgány Finanční správy České republiky, které budou též postupovat podle jiného procesního předpisu, tj. podle daňového řádu. Orgány sociálního zabezpečení by tudíž musely jen na krátké období přijmout příslušná organizačně-technická a personální opatření (např. přizpůsobit počítačové programy, provést proškolení zaměstnanců apod.).